

**ORTAOKUL
VE
İMAM HATİP ORTAOKULU**

MÜZİK

**Ders Kitabı
5**

Yazarlar

Metin ÇELİK
Yüce EFENDİOĞLU
Hasan ÖZER
İdil ÖZKAN

DEVLET KİTAPLARI

İKİNCİ BASKI

....., 2019

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI : 6650
DERS KİTAPLARI DİZİSİ : 1725

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

EDİTÖR

Dr. Öğr. Üyesi Murat KARABULUT

DİL UZMANI

Erkan ŞAHİN

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI

Çetin TORAMAN

GÖRSEL TASARIM UZMANI

Hakan Ergün YURTTAŞ

ISBN 978-975-11-4590-1

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 28.05.2018 gün ve 78 sayılı karan ile ders kitabı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 28.05.2019 gün ve 10444088 sayılı yazısı ile ikinci defa 1.368.323 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sözmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmenden yurdumun üstündede tilten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazh hilâl!
Kahramanır kırma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşamadım, hür yaşamam.
Hangi çalgın bana zincir vuracakmış? Şşarım!
Kükremiş sel gibi yım, bendimi çiğner, aşartın.
Yurtarım dağları, enginlere sağnam, taşarım.

Garbın afâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğstüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdemi, dursun bu hayâsizea akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ım;
Kim bilir, belki yarm, belki yarından da yakın.

Bastiğın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıkır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fişkiracak toprağı sıksan, şübeda!
Câm, cânanı, bittin varımı alsan da Huda,
Etmesin tek vatanundan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğstüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedi yurdumun üstündede benim inlemeli.

O zaman veod ile bin secede eder -varsas- taşım,
Her cerîhamdan İlâhi, boşamp kanlı yaşım,
Fişkirir ruh-i mificeret gibi yerden na'sım:
O zaman yükselserek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, kırma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağının hürriyet:
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

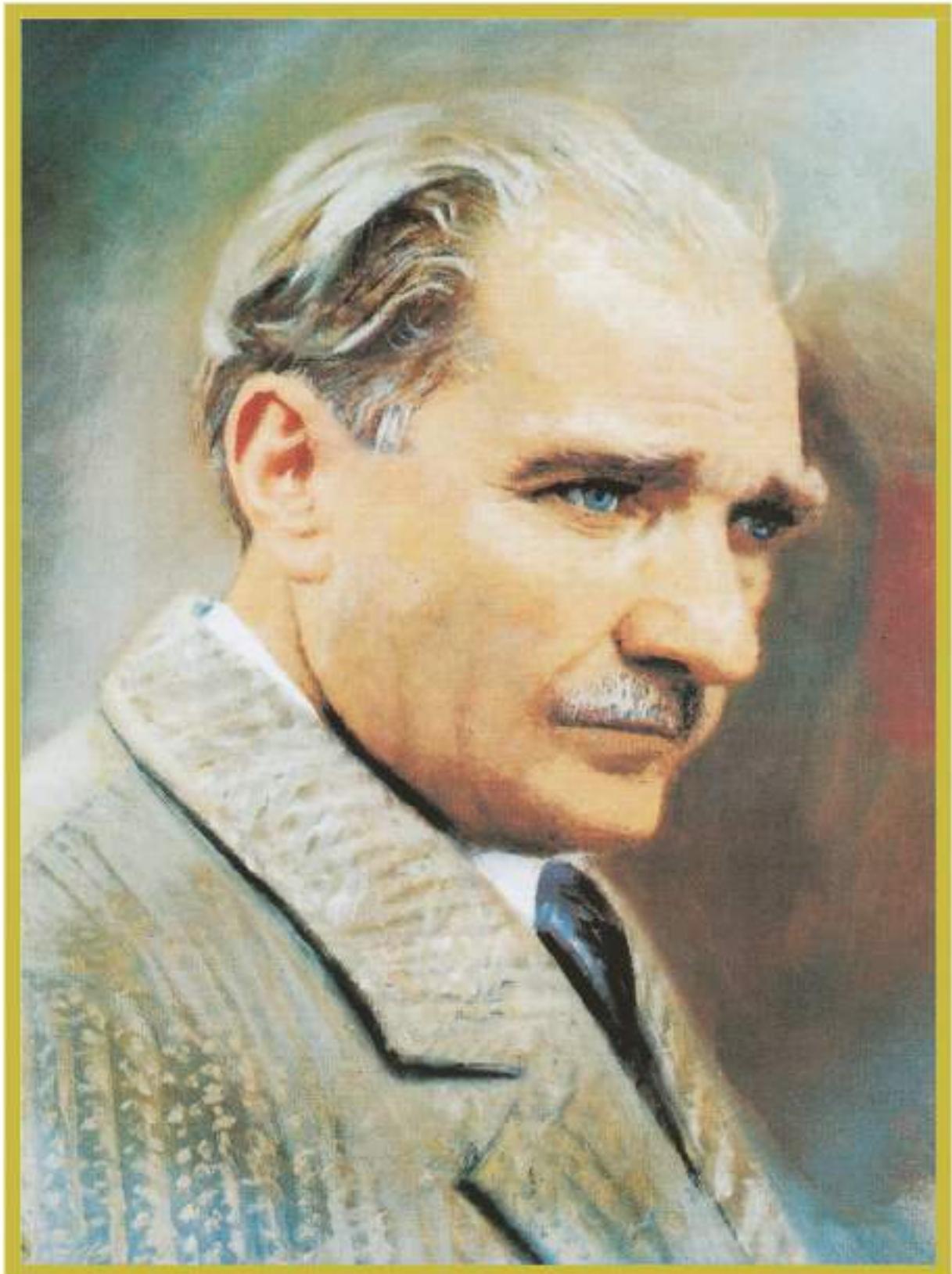
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraiitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdi! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asıl kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM	8
1. İstiklal Marşı	10
2. Ses Nasıl Oluşur ?	15
3. Müzikte Notalar ve Süreler	19
4. Basit Ölçüler	25
5. Neler Öğrendik?	29
2. BÖLÜM	30
1. Ritim Oluşturalım	32
2. Hız ve Günlük	38
3. Neler Öğrendik?	43
3. BÖLÜM	44
1. Atatürk ve Müzik	46
2. Türk Müziği	48
3. Neler Öğrendik?	51
4. BÖLÜM	52
1. Belirli Gün ve Haftalar	54
2. Şarkılarda Bölümler	60
3. Farklı Müzik Türleri	64
4. Bestele Kaydet	66
5. Neler Öğrendik?	69
1. Dağarcık	70
2. Cevap Anahtarı	76
3. Sözlük	77
4. Kaynakça	79

KİTABIMIZI TANIYALIM

Bölüm numarasını gösterir.

Bölümün içindeki konular (ana hatlar)

Bölümün öğrenme hedefleri

Bölümün içinde geçen kelimeler ve kavramları

1. BÖLÜM

İSTİKLAL MARŞI
BÜYÜK MİLLETİMİZ
MEHMET MİTALLİ VE NÜKİLLİ
GÜNTÜZ OLÇÜRLER

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- Millet Marşının söyleşmesi
- Yazılı formda söyleşmenin öğrenmesi
- Türkçe ve konser salımlarının ve birebirliklerin öğrenmesi
- Müzisyenlerin konserde söylemeye çalışması
- İstiklal Marşının şarkı ve dans formlarında öğrenmesi
- 2. İstiklal Marşının sözlerinin öğrenmesi

Aşağıda Keltirmeler

İstiklal Marşı	Spor dansı
İstiklal Marşının sözleri	Şarkı
İstiklal Marşının dansları	Müzik
İstiklal Marşının dansları	İnceleme
İstiklal Marşının dansları	Proje
İstiklal Marşının dansları	İnceleme
İstiklal Marşının dansları	Proje

Öğrenme sürecimizi hazırlar.

Bölüm numarasını gösterir.

Öğrenme sürecindeki ana tema başlığını gösterir.

Konuya ilgili bilgileri verir.

Etkinlik hakkında bilgi verir.

Öğrenme sürecine katkı sağlayacak etkinliklerin nasıl yapılacağını açıklar.

Öğrenme sürecine yönelik çalışmaların yer aldığı bölümleri gösterir.

İşaretleme ve yazma bölümünü gösterir.

İlginc ve dikkat çekici bilgileri verir.

Sınıf bölüm renklerini gösterir.

1. BÖLÜM

- İSTİKLAL MARŞI
- SES NASIL OLUŞUR?
- MÜZİKTE NOTALAR VE SÜRELER
- BASIT ÖLÇÜLER

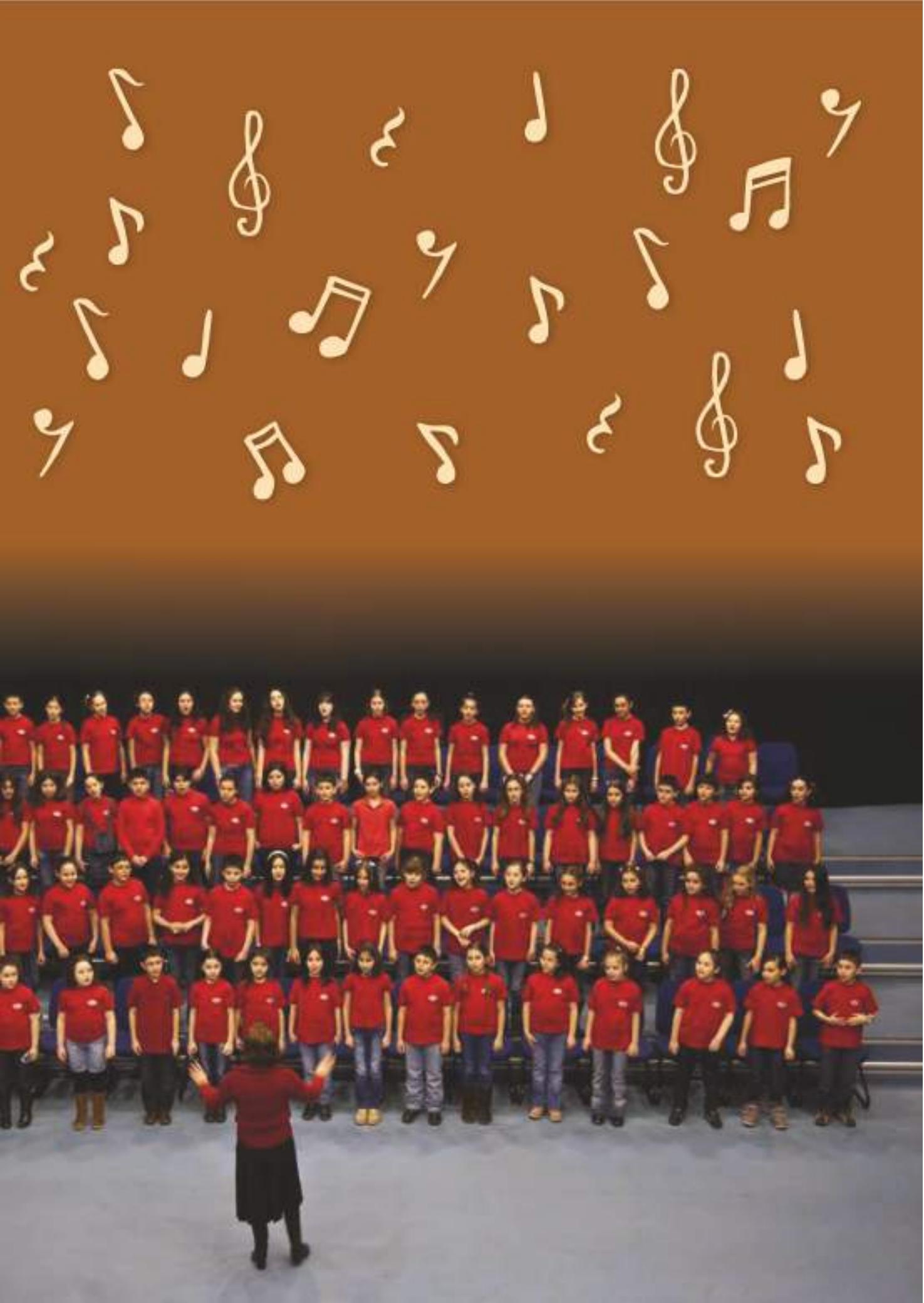
NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- İstiklal Marşlığını söyleyeceğiz.
- Sesin nasıl olduğunu öğreneceğiz.
- Tiyatro ve konser salonlarının ses bakımından özelliklerini öğreneceğiz.
- Yeni notalar ve süreler öğreneceğiz.
- Notaların yüksekliklerini (incelik - kalınlık) öğreneceğiz.
- $\frac{3}{4}$ 'lük ve $\frac{4}{4}$ 'lük basit ölçülerini öğreneceğiz.

Anahtar Kelimeler

☐ İstiklal Marşı	☐ Spor Salonu
☐ Mehmet Akif Ersoy	☐ Nota
☐ Konser Salonu	☐ Sus
☐ Ksilofon	☐ Maracas
☐ Yankı	☐ Prozodi

İSTİKLAL MARŞI

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Şafak, sancak, hak, Hakk, ocak, celâl ve hilâl kelimeleri ne anlamalarını bilmektedir?

BİLGİ KUTUCUĞU

İSTİKLAL MARŞI'NIN YAZILIŞI VE KABULÜ

Kurtuluş Savaşı devam ederken, Millî Eğitim Bakanlığı millî bir marş ihtiyacı duydu. 1921 yılında ödüllü bir şiir yarışması düzenledi ve yarışmaya 724 şair katıldı. Ancak içlerinde millî marş olabilecek bir eser bulunamadı. Bakan Hamdullah Suphi Bey, Mehmet Âkif'in yarışmaya ödül koyulması nedeniyle katılmadığını öğrenince şaire yazdığı mektupta ödül konusunun uygun bir şekilde çözümlenebileceğini ve yarışmaya katılmasını istedi. Bunun üzerine Mehmet Âkif ikâmet ettiği Taceddin Dergâhı'nda İstiklal Marşı'nı yazdı.

Marş mecliste ilk kez Hamdullah Suphi Bey tarafından okunduğunda büyük heyecan yarattı. Her defasında sürekli alkışlanarak tam 4 kez okundu.

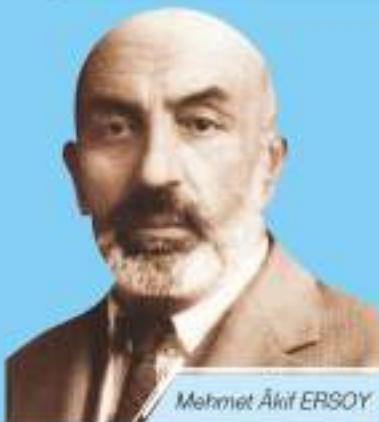
12 Mart 1921'de yapılan oylamada İstiklal Marşı olarak kabul edildi ve yine Hamdullah Suphi Bey tarafından ayakta alkışlanarak okundu.

Marş kabul edildikten sonra yarışma ödülü olan 500 lira Mehmet Âkif'e verilmek istendi fakat Âkif kabul etmedi. Kanunen bu paranın kendisine ödenmesi gereği için de almak zorunda kaldı. Ama paranın tamamını Hilâl-i Ahmer bünyesinde çalışan Dar'ül Mesai adında yoksulluk ile mücadele eden bir hayır kurumuna bağışladı.

Âkif, son günlerinde, hasta yatağında yatarken kendisine İstiklal Marşı için "Acaba yeniden yazılsa daha iyi olmaz mı?" diye bir soru soruldu. Âkif'in cevabı, bu marşın anlamını ve önemini en iyi şekilde anlatan bir vecizedir:

"Allah, bir daha bu millete bir İstiklal Marşı yazdırmasın!"

M.E.B

BİLGİ KUTUCUĞU

Mehmet Akif ERSOY

Mehmet Akif Ersoy (1873-1936), vatan sevgisini dile getiren birçok şiirinin yanı sıra İstiklal Marşı'ımızı yazarak; millî birlik ve beraberliğimiz ile manevi değerlerimizi en iyi şekilde ifade eden şairlerimizden biri olmuştur.

BİLGİ KUTUCUĞU

Osman Zeki ÜNGÖR

İstiklal Marşı'ımızın bestecisi Osman Zeki Üngör (1880-1958) ise; besteci, orkestra şefi ve keman virtüozudur. İstiklal Marşı'ndan başka birçok marş ve okul şarkısı bestelemiştir.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

: İstiklal Marşı

Etkinlik Amacı

: İstiklal Marşı ile millî ve manevi değerlerini güçlendirmek

Araç ve Gereçler

: Ders kitabı

Cümle içinde boş bırakılan yerlere uygun kelimeleri yerleştirelim.

İstiklal Marşı'na saygı gösteririz, çünkü:

- Vatan ve sevgimizin simgesidir.
- Özgürlüğümüzün, millî birlik ve göstergesidir.
- ve gazilerimizin emanetidir.

Şehitlerimizin

bayrak

beraberliğimizin

BİLGİ KUTUCUĞU

Prozodi: Bir müzik eserinde hece vurgularının; müzik, vurgu ve yükselişleriyle uyumlu olmuş olmasına denir.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: İstiklal Marşı
Etkinlik Amacı	: İstiklal Marşı'nda prozodi kurallarını öğrenmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı

- a** İstiklal Marşı'nın ilk iki kitasını okuyalım.
- b** İstiklal Marşı'ni söylemenken uzatarak söylediğimiz heceleri şiir üzerinde işaretleyelim.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sözmez bu şafaklarda yüzen al sancak;

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!

Kahramanır kırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.

Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Akif Ersoy

BİLİYOR MUSUN?

İstiklal Marşı'nın ilk bestesi Ali Rıfat Çağatay'a aittir. 1924'ten 1930'a kadar kullanılmıştır. Türk müziği çalgıları ile seslendirilmiştir.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: İstiklal Marşı
Etkinlik Amacı	: İstiklal Marşı'nı prozodi kurallarına uygun söylemek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, marşın dijital ses kaydı

İstiklal Marşı'mızı prozodi kurallarına dikkat ederek söyleyelim.

İSTİKLÂL MARŞI

Söz: Mehmet Akif Ersoy
Müzik: Osman Zeki Üngör

Orta

1.Kork - ma sön - mez bu ga - fak - lar - da yü - zen al - san -
2.Çet - ma kur - ban o - la - yum çeh - re - ni ey naz - li - hi -

cak Sön - me - den yur - du - mun üs - tün - de tili - ten en son o - cak O
läl Kah - ra - man ir - ka - ma bir gill Ne bu şid - det bu ce - läl Sa -

be - na - ol mil - le - ti - min yıl - di - zi - dir par - la - ya - cak O be -
na - ol maz do - kıl - leş kan - la - ri - maz son - ra he - läl Hak - ki -

nim - dir o - be - nim mil - le - ti - min - dir an - cak
dir Hak - k's ta - pan mil - le - ti - min is - tik - läl

(*) İstiklal Marşı'nın birinci dörtüğünü söyleken virgül “,”, ikinci dörtüğü söyleken ise yıldız “*” işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: İstiklal Marşı
Etkinlik Amacı	: İstiklal Marşı'nı dinlerken hissettiğimiz millî, manevî duyguları ve düşünceleri ifade etmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, marşın dijital ses kaydı

İstiklal Marşı'nı dinlerken hissettiğimiz duyguları ve düşünceleri yazarak ifade edelim.

SES NASIL OLUŞUR?

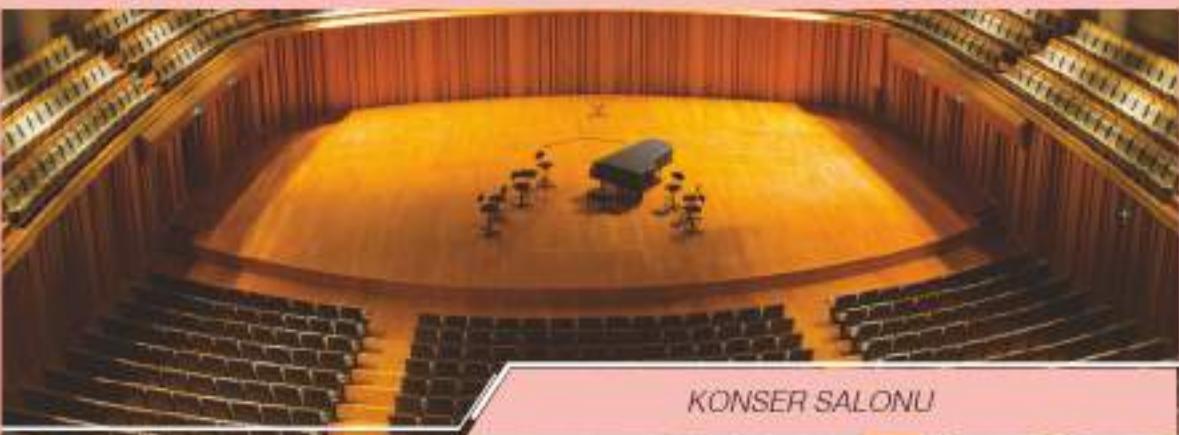

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Aşağıda verilmiş olan mekânlardan hangisi müzik etkinliği yapmak için daha uygundur? Açıklayınız.

SPOR SALONU

KONSER SALONU

BİLGİ KUTUCUĞU

Tiyatro ve konser salonlarının mimarisi, konuşmaların ya da seslerin iyi bir kalitede işitilebilir ve anlaşılır olması için tasarlanmıştır.

1. Bölüm

BİLGİ KUTUCUĞU

Kapalı mekânlarda hiçbir eşya bulunmadığı zaman ses yankılanır. Bu ortamlarda uygun malzeme ve eşyalar kullanıldığında yankılanma olmaz.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Araştırma Etkinliği
Etkinlik Amacı	: Tiyatro ve konser salonlarında sesin daha net duyulabilmesi için neler yapıldığını öğrenmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta ve bilgisayar

Tiyatro ve konser salonlarında sesin daha net duyulabilmesi için neler yapıldığını araştıralım, sınıfımızda paylaşalım.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Sesin Yayılması
Etkinlik Amacı	: Sesin iyi duyulabileceği ortamı tanımk
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı

Aşağıdaki görsellerde sesin nasıl yayıldığını inceleyelim. Verilen cümlelerin hangi görselle ait olduğunu belirleyip numarasını ilgi görselin altına yazalım, boşlukları tamamlayalım.

Cümle 1: Odada ses çok fazla yankılanıyor. Çünkü;

Cümle 2: Odada ses daha net duyuluyor. Çünkü;

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Müzik Sınıfı
Etkinlik Amacı	: Kaliteli ses duyulabilecek ortam hazırlamak
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı

- a Aşağıdaki görseli inceleyelim müzik dersini yaptığımız sınıfta daha kaliteli ses elde edebilmek için neler yapmalıyız araştıralım.

- b Müzik sınıfımızda, daha kaliteli ses elde edebilmek için basit materyaller kullanarak neler yapabiliriz? Aşağıya yazalım ve uygulayalım.

BİLİYOR MUSUN?

Selçuklu ve Osmanlı mimarisinde seslerin kaliteli duyulabilmesi konusuna büyük önem verilmiştir. Binlerce insanın ibadet ettiği camiler, sesin yayılma özellikleri dikkate alınarak inşa edilmiştir.

1. Bölüm

BİLGİ KUTUCUĞU

Titreşen cisimler ses üretir.

Cisimlerin titreşmesiyle meydana gelen ses dalgalarının hava yoluyla kulaginiza ulaşması, sesleri duymamızı sağlar.

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı : Çalgıların Sesleri

Etkinlik Amacı : Çalgılardan hangi hareketlerle ses elde edildiğini öğrenmek

Araç ve Gereçler : Ders kitabı, müzik aletleri, ritim çalgıları

- a Aşağıdaki çalgılarda sesler hangi hareketlerle oluşturulur? Verilen hareketlerin numaralarını boş kutucuklara yazalım.

1 Vurma hareketi

2 Çarpma hareketi

3 Üfleme hareketi

- b Aşağıdaki çalgılarda seslerin hangi hareketlerle oluşturulduğunu ilgili boşluğa yazalım.

- c Aşağıda isimleri verilen çalgıların seslerinin hangi hareketlerle olduğunu eşleştirelim.

Klarnet

Üfleme hareketi

Keman

Vurma hareketi

Ksilofon

İtme - çekme hareketi

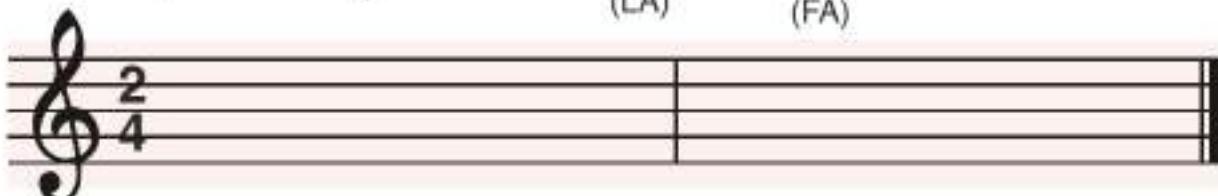

MÜZİKTE NOTALAR VE SÜRELER

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Paraşütlerdeki müzik sembollerini dizek üzerinde doğru yerlerine yerlestirelim.

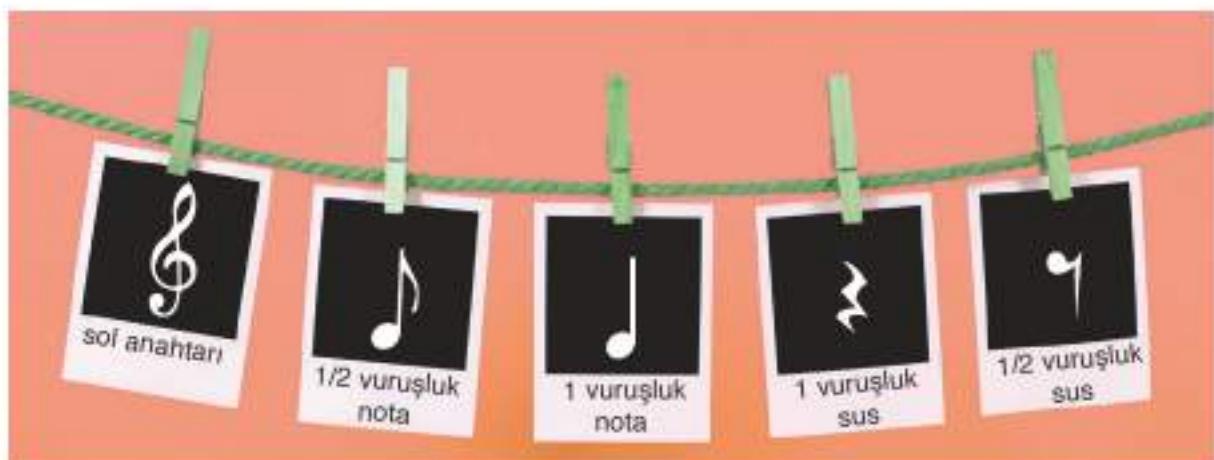

Sol anahtarını çizelim.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Temel müzik yazılarını hatırlayalım.

1. Bölüm

BİLGİ KUTUCUĞU

5. Çizgi	_____	4. Aralık
4. Çizgi	_____	3. Aralık
3. Çizgi	_____	2. Aralık
2. Çizgi	_____	1. Aralık
1. Çizgi	_____	

RE NOTASI

Dizekte 1. çizginin altına yazılan notadır.

MI NOTASI

Dizekte 1. çizgiye yazılan notadır.

BİRLİK NOTA: 4 vuruşluk nota

BİRLİK SUS: 4 vuruşluk sus

İKİLİK NOTA: 2 vuruşluk nota

İKİLİK SUS: 2 vuruşluk sus

Re

Mi

Fa

Sol

La

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Müzikte Notalar ve Süreler
Etkinlik Amacı	: Müzikte nota ve süreleri öğrenmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı

a 4 vuruşluk "Re" notası yazalım.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

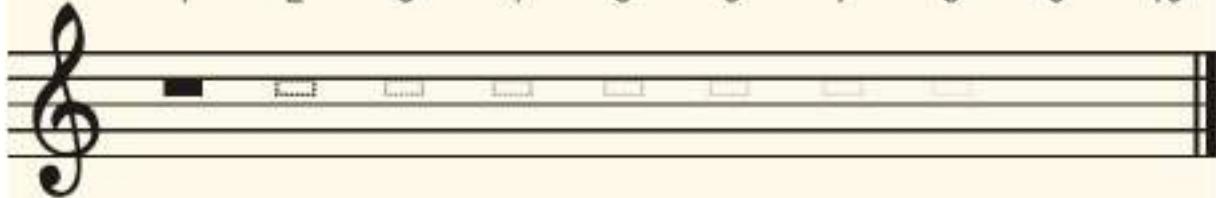
b 2 vuruşluk "Re" notası yazalım.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

c 4 vuruşluk "sus" işaretini yazalım.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

d 2 vuruşluk "sus" işaretini yazalım.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1. Bölüm

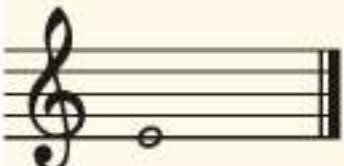
2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı : Müzikte Notalar ve Süreler

Etkinlik Amacı : Müzikte nota ve süreleri öğrenmek

Araç ve Gereçler : Ders kitabı

- a Öğretmenimiz eşliğinde 4 vuruşluk "Mi" notasını seslendirelim.

- b Öğretmenimiz eşliğinde 2 vuruşluk "Mi" notasını seslendirelim.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı : Dizekte Notalar ve sus değerleri

Etkinlik Amacı : Öğrendiğimiz notaları ve sus değerlerini dizek üzerine yazmak

Araç ve Gereçler : Ders kitabı

Aşağıda isimleri verilmiş olan notaları ve susları dizek üzerine yazalım.

ikilik re dörtlük fa sekizlik la birlik sol sekizlik mi sekizlik sus ikilik sus

birlik mi sekizlik sol birlik sus ikilik fa dörtlük sus dörtlük sol birlik re

birlik re ikilik sol birlik la dörtlük la sekizlik fa dörtlük re ikilik mi

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı : Notaların Yükseklikleri

Etkinlik Amacı : Notaların incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt etmek

Araç ve Gereçler : Ders kitabı

Aşağıda verilen ezgiyi dinleyelim. Ezgiyi dinlerken;

a "Fa" sesine göre ince olan "Sol" ve "La" seslerini duyduğumuzda ayağa kalkalım.

b "Fa" sesine göre kalın olan "Re" ve "Mi" seslerini duyduğumuzda oturalım.

EZGİ

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Eşleştirme Etkinliği
Etkinlik Amacı	: Temel müzik yazı ve öğelerini öğrenmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı

Aşağıda verilmiş olan müzik sembollerini isimleri ile eşleştirelim.

Dizek

1 vuruşluk sus

1/2 vuruşluk sus

4 vuruşluk nota

Sol anahtarı

1/2 vuruşluk nota

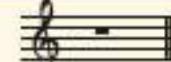
Bitiş çizgisi

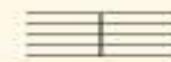
2 vuruşluk nota

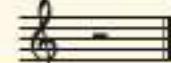
1 vuruşluk nota

2 vuruşluk sus

4 vuruşluk sus

Ölçü çizgisi

BASIT ÖLÇÜLER

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

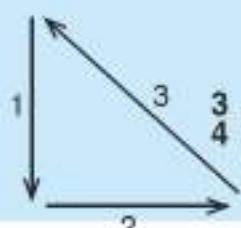
Aşağıda daha önce öğrenmiş olduğumuz farklı nota süreleri ile verilmiş $\frac{2}{4}$ lük ölçülerini hatırlayalım.

BİLGİ KUTUCUĞU

$\frac{3}{4}$ LÜK BASIT ÖLÇÜ

$= \left(\begin{smallmatrix} 3 \\ 4 \end{smallmatrix} \right)$ = Üç dörtlük ölçü, içinde üç tane dörtlük
(1 vuruş) oranında nota bulunan ölçüdür.

$\frac{3}{4}$ lük ölçünün vuruşları; şekildeki oklar
yönünde el ile yapılır.

ÖRNEK:

1.Bölüm

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı : "Benim Bahçem" Şarkısı

Etkinlik Amacı : $\frac{3}{4}$ 'lük basit ölçüyü kavramak

Araç ve Gereçler : Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıda verilmiş olan "Benim Bahçem" şarkısını dinleyelim, söyleyelim.

BENİM BAHÇEM

Metin Çelik

Orta

1.Be - nim bah - çem de bir muz a - ga - ci var
2.Be - nim bah - çem de bir nar a - ga - ci var
3.Be - nim bah - çem de bir gül a - ga - ci var

1.2.3 Vay na - nay mut lu - luk - tan u - ça - sim var

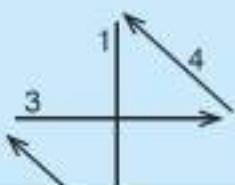

BİLGİ KUTUCUĞU

4'LÜK BASIT ÖLÇÜ

$= (4)$ = Dört dörtlük ölçü, içinde dört tane dörtlük (1 vuruş) oranında nota ve sus bulunan ölçüdür.

$\frac{4}{4}$ lük ölçünün vuruşları; şekildeki oklar yönünde el ile yapılır.

2. ETKINLIK

Etkinlik Adı : "Kardeşlik" Şarkısı

Etkinlik Amacı : $\frac{4}{4}$ lük basit ölçüyü kavramak

Araç ve Gereçler : Ders kitabı, akıllı tahta, ritim çalğıları ve şarkının dijital ses kaydı

Aşağıda verilmiş olan "Kardeşlik" şarkısını seslendirelim.

KARDEŞLİK

İdil Özkan

Orta

Gel dost o-la-lım Bak ne gü-zel-dir

sev - gi i - le tüm dün-ya - da

hep bir-lik - te ar - kadaş - lik

hep bir-lik - te ar - kadaş - lik

6

Dost - luk ve kar - deş - lik - le

Ba - riş i - le ya - şa - mak

kar - deş - lik - le

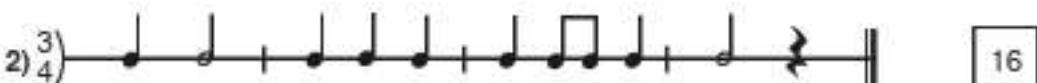
hep kar - deş - ce

1.Bölüm

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Seslerle Matematik
Etkinlik Amacı	: Seslerin ve susların sürelerini matematiksel oyunlarla kavramak
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı

- a Aşağıda verilmiş olan ritim kalıplarındaki nota ve susların toplam süre değerlerini rakamlarla eşlestirelim.

- b Aşağıdaki oyunu oynayalım.

- “a” bölümündeki örneklerin numaraları olan “1”, “2” ve “3” rakamları sınıf sayısına göre eşit olarak küçük kağıtlara yazılır.(Örnek: Sınıfımız 30 kişi ise 10 tane 1, 10 tane 2, 10 tane de 3 rakamı)
- Yazılan kağıtlar bir torbaya konulup karıştırılır ve her öğrenciye 1 tane kağıt çektilir ama kimse birbirine rakamlarını göstermez.
- Öğretmeninizin çalacağı ritim kalibinin numarası kimlerin elindeyse ayağa kalkar oyun bu şekilde devam eder.

BİLİYOR MUSUN?

İnsanların doğarken çiğnamları ilk sesler öteden beri ölçülmekte ve bunlar üzerinde çeşitli araştırmalar yapılmaktadır. Bebeklerin doğarken çiğnamları ilk sesin, titreşim sayısı bakımından “La” (440 Hz) sesine eşdeğer olduğunu ve bu sesin aynı zamanda evrenin eksen sesiyle uyustuğunu biliyor muydunuz?

ELER ÖĞRENDİK?

1 İstiklal Marşı'nın ilk kıtasında uzatarak söylediğimiz heceler hangi seçenekte yanlış verilmiştir?

- a) Korkma, sözmez bu şafaklarda " yüzen al sancak
- b) Sönmeden yurdu ' mun üstünde tüten en son ocak.
- c) O benim milletimin' yıldızıdır parlayacak!
- d) O benimdir ', o benim milletimindir ancak!

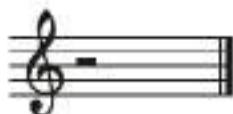
2 İstiklal Marşı'mızı yazarak millî birlik, beraberlik ve manevi değerlerimizi en iyi şekilde ifade eden şairimiz hangi seçenekte verilmiştir?

- a) Yahya Kemal Beyatlı
- b) Mehmet Akif Ersoy
- c) Osman Zeki Üngör
- d) Cahit Sıtkı Tarancı

3 Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan kutucuklara verilen bilgiler doğruyaşa D yanlış ise Y yazalım.

- Müzik sınıfının içinin sünger, kumaş ya da köpük gibi yumuşak malzemeler ile kaplanması.
- Konser ve tiyatro salonlarının duvarlarının girintili çıkıntılı yapılması.
- Camilerin kubbeli yapılması.
- Binaların dış cephelerinin ısı yalıtımı malzemesiyle kaplanması.

4 Aşağıda verilen nota ve süre değerleri ile dizekteki yerlerini eşleştirelim.

2 vuruşlu "re" notası.

2 vuruşlu sus

4 vuruşlu sus.

4 vuruşlu "mi" notası.

5 Aşağıdaki ifadeye göre kendimizi değerlendirelim.

	Hiç bir zaman	Bazen	Her zaman
İstiklal Marşı'nı prozodi kurallarına uygun olarak söyleyorum.			
3 'luk ve 4 'luk basit ölçüleri ayırt ederim.			

2. BÖLÜM

- RİTİM OLUŞURALIM
- HİZ VE GÜRLÜK

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- ⇨ Kendi ritim kalibimizi oluşturacağız.
- ⇨ Aksak ritimli şarkılar ve türküler seslendireceğiz.
- ⇨ Orta hızı öğreneceğiz.
- ⇨ Orta gürlüğü öğreneceğiz.
- ⇨ Giderek hızlanmayı ve giderek yavaşlamayı öğreneceğiz.
- ⇨ Giderek kuvvetlenmeyi ve giderek hafiflemeyi öğreneceğiz.

Anahtar Kelimeler

- ⇨ Sus işaretü
- ⇨ Vurmalı çalgılar

RİTİM OLUŞTURALIM

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Aşağıdaki resimleri inceleyelim. Vurmalı çalgıları işaretleyelim.

DAVUL

KANUN

ZURNA

BENDİR

GİTAR

DARBUKA

KLARNET

BAĞLAMA (SAZ)

KÖS

BİLİYOR MUSUN?

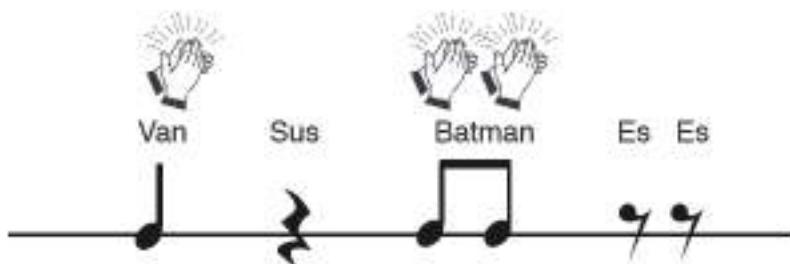

Ritim sadece bir müzik terimi değil, doğada ve evrende var olan bir olgudur. Kalp atışı, gece ve gündüzün hiç durmadan birbirini izlemesi, nefes alış ve verişimiz buna örnektir. Müzikte ritim ise çeşitli aletlere vurarak çıkarılan, düzenli ve akıcı seslerin oluşturduğu bütündür.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Benim Ritmim
Etkinlik Amacı	: Öğrenilen nota ve süre değerleriyle ritim oluşturmak, seslendirmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, ritim çalgıları

- a Aşağıdaki şehir isimlerini ritim kalıpları ile tekrarlayalım.(Sus ve es kavramları aynı anlama gelmesine rağmen bu etkinlikte “” için “sus” ifadesi , “” için ise “es” ifadesi kullanılmıştır.)

- b Aşağıda verilmiş olan ritim kalibini nota yazısı ile tamamlayalım.

Batman Es Es Van Sus Batman Sus Van Es Es

- c Aşağıda verilmiş boş dizekte sol çizgisi üzerine $\frac{2}{4}$ lük ritim kalımı yazalım.

- d Yazdığımız ritim kalibini "Sol" notası ile seslendirelim.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Ritim Kalibi ile Eşlik
Etkinlik Amacı	: Kendi oluşturduğu ritim kalibi ile türkİYE eşlik edebilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, ritim çalgıları ve şarkının dijital ses kaydı

a "Kara Basma İz Olur" türküsünü dinleyelim.

b Türkiye uygun $\frac{2}{4}$ lük ritim kalibi oluşturalım.

c Oluşturduğumuz ritim kalibiyi türkİYE eşlik edelim.

KARA BASMA İZ OLUR

Türkü
Yöresi: Bayburt

Orta

1. Ka ra bas ma iz o - lur
Gü zel ler de naz o - lur
Gün düz gel me ge ce gel
El ler du yar söz o - lur

4
ka ra bas - ma iz o - lur
gü zel ler - de naz o - lur
gün düz gel - me ge ce gel
el ler du - yar söz o - lur

6
Hop nin - na yi nin - na - yi
Gel oy - na - yi oy - na - yi

Bağlantı

hop nin na - yi nin na - yi
gel oy na - yi oy na - yi

2
Kara basma kayarsın x 2
Sen benimle ayarsın x 2
Asker olduğum zaman x 2
Günlerimi sayarsın x 2

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Bizim Eller Ne Güzel Eller" Türküsü
Etkinlik Amacı	: 5'lik türküyü seslendirmek ve uygun hareketlerle eşlik etmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta ve şarkının dijital ses kaydı

5 8 'lik "Bizim Eller" türküsünü dinleyelim. Türküyü ritim çalgılarıyla eşlik ederek seslendirelim.

BİZİM ELLER NE GÜZEL ELLER

Yöresi: Van

Bizim eller ne güzel eller,
Söylesin şirin diller.
Oynasın koç yiğitler,
(Oh) Bizim eller ne güzel eller.

Bu dağda maral gezer,
Zülfünü tarar gezer.
Dağ bizim maral bizim,
Avcı burda ne gezer.

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Gökte Yıldız Ay Misun" Türküsü
Etkinlik Amacı	: 7 8 'lik türküyü seslendirmek ve ritim çalgılarıyla eşlik edebilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, şarkının dijital ses kaydı ve ritim çalgıları

7 8 'lik "Gökte Yıldız Ay Misun" türküsünü dinleyelim. Türküyü ritmine uygun hareketlerle seslendirelim.

GÖKTE YILDIZ AY MİSUN

Yöresi: Rize

Gökte yıldız ay misun da,
Kemençeme yay misun.
Alsam seni elime şşşş şşşş (ıslık),
Baksam çalayı misun.

Kemençeme tel misun da,
Derdimi bilur misun.
Hayde gidelim desem,
Benimle gelir misun.

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Nane Limon Kabuğu" Şarkısı
Etkinlik Amacı	: Farklı ritmik yapıdaki eserleri hissedebilmek, ⁹ / ₈ türk şarkayı seslendirmek ve ritim çalgılarıyla eşlik edebilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, ritim çalgıları ve şarkının dijital ses kaydı

⁹/₈ türk "Nane Limon Kabuğu" şarkısını dinleyelim. Ritim çalgılarıyla eşlik ederek söyleyelim.

NANE LİMON KABUĞU

Baş Manço

Eski adamlar doğruya söylemiş,
Bir çiçekle bahar olmaz.
Kişi kendini bilip sağa sola sormalı,
Can pazarı bu oyun olmaz.
Zürefanın düşkünlü, beyaz giyer kiş günü,
Sonunda şifayı kapıp da şaşırınca,
Bana gel beni dinle iyi yaz.
Defteri kalemi al iyi yaz.

Nane, limon kabuğu, bir güzel kaynasın aman,
Ha ha ha ha ha,
İçine, hatmi çiçeği, biraz çörek otu katasın aman,
Ha ha ha ha hatta,
Biraz tarçın, bir tutam zencefil aman,
Ha ha ha ha ha,
Bin derde deva geliyor, biraz daha sabret güzelim,
Ha ha ha ha ha haşsu.
Çok yaşa.
Sen de gör.
Rahat ve iyi yaşa.

Sen tedbirini al öünü kış tut bırak yine de yaz gelsin.
Çoğu zaman hesap çarşıya uymaz, sonra dizini döversin.
Zürefanın düşkünlü, beyaz giyer kiş günü,
Sonunda şifayı kapıpta şaşırınca,
Bana gel beni dinle iyi yaz.
Defteri kalemi al iyi yaz.

Nane, limon kabuğu, bir güzel kaynasın aman,
 Ha ha ha ha ha,
 İçine, hatmi çiçeği, biraz çörek otu katasın aman,
 Ha ha ha ha ha hatta,
 Biraz tarçın, bir tutam zencefil aman,
 Ha ha ha ha ha,
 Bin derde deva gellyor, biraz daha sabret güzelim,
 Ha ha ha ha ha hapşu.
 Çok yaşa.
 Sen de gör.
 Rahat ve iyi yaşa.

Barış iğnayı kendine batırın çuvaldızı başkasına.
 Bol keseden aklı ona buna dağıtır darısı kendi başına.
 Zürefanın düşkünü, beyaz giyer kiş günü,
 Sonunda şifayı kapıp da şaşırınca,
 Bana gel beni dinle iyi yaz.
 Defteri kalemi al iyi yaz.

Nane, limon kabuğu, bir güzel kaynasın aman,
 Ha ha ha ha ha,
 İçine, hatmi çiçeği, biraz çörek otu katasın aman,
 Ha ha ha ha ha hatta,
 Biraz tarçın, bir tutam zencefil aman,
 Ha ha ha ha ha,
 Bin derde deva gellyor, biraz daha sabret güzelim,
 Ha ha ha ha ha hapşu.
 Çok yaşa.
 Sen de gör.
 Rahat ve iyi yaşa.

HIZ VE GÜRLÜK

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

1 Aşağıdakilerden hangileri müzikte gürlük ile ilgili sözcüklerdir?

- a) Çabuk - yavaş
- b) Hafif - kuvvetli

2 Aşağıdakilerden hangileri müzikte hız ile ilgili sözcüklerdir?

- a) Çabuk - yavaş
- b) Hafif - kuvvetli

BİLGİ KUTUCUĞU

Çalarken ve söylemekken seslendirdiğimiz eserlerin ne anlatmak istediğini iyi yansıtılabilmesi için hız ve gürlük basamaklarına ihtiyaç duyuyoruz. Eserleri her zaman çabuk ya da yavaş hızda; kuvvetli ya da hafif gürlükte seslendirememeyiz. Orta hızda ya da orta gürlükte seslendireceğimiz eserler de vardır.

orta hız = moderato

orta gürlük = mezzo forte (mf) olarak adlandırılır.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı : Müziklerde Hız

Etkinlik Amacı : Müziklerde orta hızı ayırt edebilmek

Araç ve Gereçler : Ders kitabı, akıllı tahta farklı hızındaki şarkıların dijital ses kaydı

Aşağıdaki müzikleri anlamına en uygun söyleme ve çalışma hızlarıyla eşleştirelim.

Dandini Dandini Dastana (ninni)

a Yavaş

Gökte Yıldız Ay misun (türkü)

b Hızlı

Kara Basma İz Olur (türkü)

c Orta

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Oyun" Şarkısı
Etkinlik Amacı	: Müzikte hız değişikliklerini uygulayabilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, ritim çalgıları, şarkının dijital ses kaydı

"Oyun" şarkısını dinleyelim, uygun hız basamaklarına göre söyleyelim.

OYUN

Söz: Hasan Toramanlı
Müzik: Johannes Brahms

Orta

1

Hay - di tu - ta - lim el e - le hop hop

hız - la dö - ne - lim el e - le hop hop

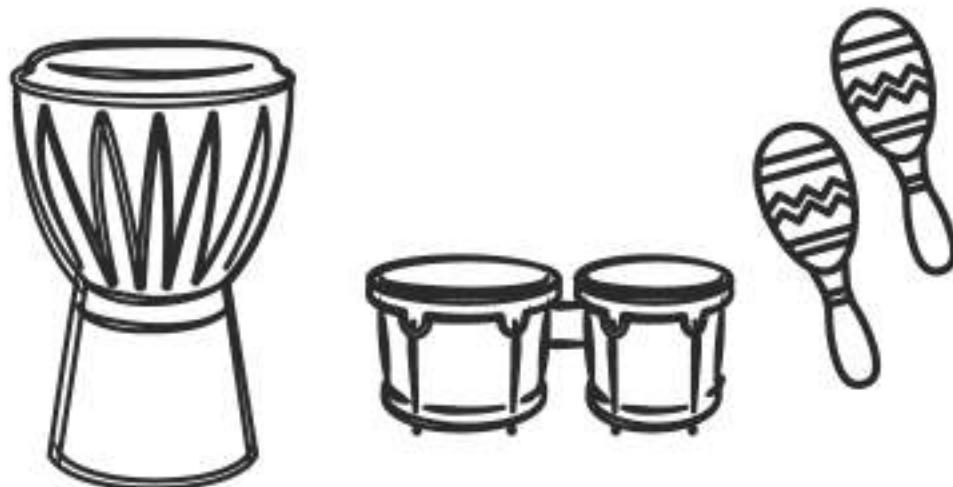
7 YAVAS ÇABUK

gel e - şin - le gel ca - buk çä - buk koş gel

13 YAVAS ÇABUK

gel se - vinç - le gel gü - le gü - le koş gel

The musical notation consists of four staves of music. Staff 1 (measures 1-2) starts at 'Orta' tempo. Staff 2 (measure 3) starts at 'hız'. Staff 3 (measures 4-5) starts at 'YAVAS' (slow). Staff 4 (measures 6-7) starts at 'ÇABUK' (fast). The lyrics are: Hay-di tu-ta-lim el-e-le hop hop; hız-la dö-ne-lim el-e-le hop hop; gel e-şin-le; gel ca-buk çä-buk koş gel; gel se-vinç-le; gel gü-le gü-le koş gel.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Müziklerde Gürlük
Etkinlik Amacı	: Müziklerde orta gürlüğü ayırt edebilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, farklı gürlükteki şarkıların dijital ses kaydı

Verilen şarkı isimleri ile gürlük terimlerini eşleştirelim.

Dandini Dandini Dastana

a Çok kuvvetli

Sen Varsın Hep Öğretmenim

b Hafif kuvvetli

İstiklal Marşı

c Orta kuvvetli

BİLGİ KUTUCUĞU

Giderek kuvvetlenme (crescendo) : Sesin giderek kuvvetlenmesi demektir.
[kreşendo]

“” işaretü ile gösterilir.

Giderek hafifleme (decrescendo) : Sesin giderek hafiflemesi demektir.
[dekreşendo]

“” işaretü ile gösterilir.

Giderek hızlanma (accelerando) : Giderek hızlanma demektir.
[acelerando]

Giderek yavaşlama (ritardando) : Giderek yavaşlama demektir.
[ritardando]

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Güzel Türkiye" Şarkısı
Etkinlik Amacı	: Gürlük basamaklarını uygulayabilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta ve şarkının dijital ses kaydı

"Güzel Türkiye" şarkısını dinleyelim, gürlük basamaklarına göre söyleyelim.

GÜZEL TÜRKİYE

İdil Özkan

Çabuk

Ne gü-zel ül - ke Tür - ki - ye Ne gü-zel ül - ke Tür - ki - ye

(Giderek Kuvvetlenerek)

Yem - ye - şil o - va - la - ri mis ko - kan yay - la - la - ri

(Giderek yavaşlayarak)

gör-kem - li yü - ce dağ - la - ri mas - ma - vi u - fuk - la - ri

(Giderek hızlanarak)

Ne gü-zel ül - ke Tür - ki - ye Ne gü-zel ül - ke Tür - ki - ye

(Giderek hafifleyerek)

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Haydi Biliniz" Şarkısı
Etkinlik Amacı	: Hız basamaklarını uygulayabilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta ve şarkının dijital ses kaydı

Aşağıdaki "Haydi Biliniz" şarkısını dinleyelim, hız basamaklarına uygun olarak söyleyelim.

HAYDİ BİLİNİZ

Salıp Egüz

Çabuk

1. İ - ki u - zun ku - la - güm bir fi - sil - ti - yi du - yar Kes - kin gü - lü
2. Ben ha - vu - cu çok ye - rim la - ha - na - yi se - ve - rim Yo - ku - şu hız -

6 1. 2. (Giderek yavaşlama)

dis - le - rim kü - çük bir kuy - ru - güm var ru - güm var 1.2. Hay - di hay - di bi - ll - niz
l - gi - kar i - ni - gi - güç i - ne - rim i - ne - rim

12 (Giderek hızlanma)

çok ko - lay bir a - dim var Bi - le - mez - se - niz a - di - mi

16 1. 2.
da - n - li - nm ço - cuk - lar ço - cuk - lar

ELER ÖĞRENDİK?

- 1** Aşağıdaki ifadeleri okuyalım, kendimizi değerlendirelim.

	Hiç bir zaman	Bazen	Her zaman
"Nane Limon Kabuğu" şarkısı ve "Kara Basma İz Olur" türküsünün ritimindeki farkı hissedebiliyorum.			
Farklı ritimdeki şarkılara uygun hareketlerle eşlik edebiliyorum.			
Söylediğim şarkılarda hız ve gürlük basamaklarını fark edip uygulayabiliyorum.			
Dinlediğim şarkılara uygun ritim kalibi yazabiliyorum.			

- 2** Aşağıdaki eserlerden hangisi diğerlerine göre daha yavaş hızda ve hafif gürlükte seslendirilmelidir?

- a) Dandini Dandini Dastana
- b) Kiziroğlu
- c) Bingöl Halayı
- d) İstiklal Marşı

3. BÖLÜM

- ATATÜRK VE MÜZİK
- TÜRK MÜZİĞİ

NELER ÖĞRENİYORUZ?

- Atatürk'ün müziğe verdiği değeri araştıracağız.
- Rast makamını tanıyalacağız.
- Hüseyni makamını tanıyalacağız.
- Farklı makamlarda eserler dinleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler

- Atatürk
- Hüseyni
- Rast
- Makam

ATATÜRK VE MÜZİK

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Atatürk'ün sevdiği şarkı, türkçe ve marşlardan bildiklerinizin adlarını aşağıdaki boşluğa yazınız.

BİLGİ KUTUCUĞU

Atatürk klasik Türk Musikisini çok severdi. Şarkı ve türkülerini dinlemekten büyük zevk alan Atatürk, zaman zaman okunan şarkılarla eşlik etmiş, oynanan halk oyunlarına katılmıştır. Bazı Rumeli türkülerini onun sayesinde notalara dökülmüş ve müzik repertuarında yer almıştır.

Mustafa Kemal ATATÜRK; "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." sözü ile sanata verdiği önemi dile getirmiştir.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Atatürk ve Müzik
Etkinlik Amacı	: Atatürk'ün müzikle ilgili özdeyişinin, eksik bölümlerini tamamlayabilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı

neşesi

hayatın

sevinci

ruhu

- a Yukarıda kutu içinde verilen sözcüklerle Atatürk'ün aşağıda verilen özdeyişini tamamlayalım.

Müzik _____ ve her şeyidir.

M. Kemal Atatürk

- b Atatürk "a" etkinliğinde verilen bu sözü ile ne anlatmak istemiştir? Kısaca yazınız.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Atatürk ve Müzik
Etkinlik Amacı	: Atatürk'ün sanata verdiği önemi araştırmak
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, bilgisayar, akıllı tahta

Atatürk'ün sanat ve müzik ile ilgili sözlerinden bir tanesini araştırıp yazalım.

TÜRK MÜZİĞİ

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Bildiğimiz türkü ve şarkı isimlerini yazalım.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı : Rast Makamında Şarkılar ve Türküler

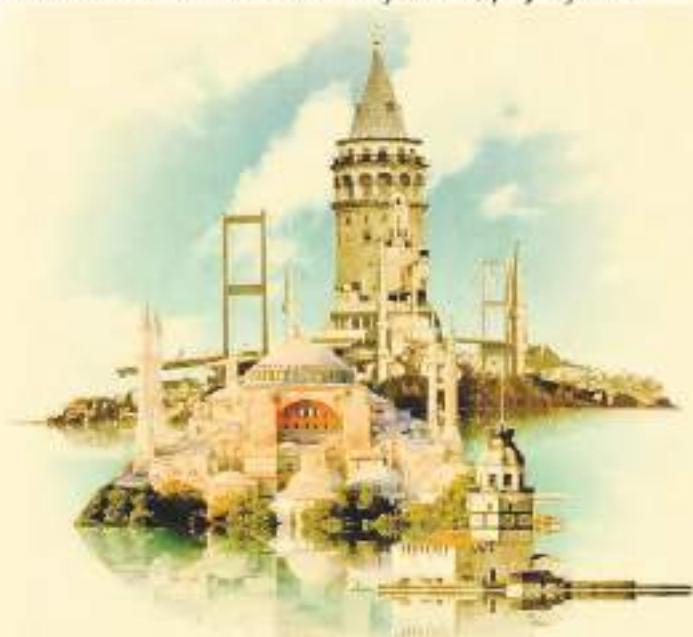
Etkinlik Amacı : Rast makamının makamsal yapısını fark edebilmek

Araç ve Gereçler : Ders kitabı, akıllı tahta ve şarkının dijital ses kaydı

a Aşağıda isimleri verilmiş olan rast makamındaki eserleri dinleyelim.

1. Unutulmuş Birer Birer Eski Dostlar
2. Yine Bir Günlühal
3. Bahar Gelir Bülbül Öter

b Rast makamında farklı eser örneklerini araştıralım, paylaşalım.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Hüseyni Makamında Şarkılar ve Türküler
Etkinlik Amacı	: Hüseyni makamının, makamsal yapısını fark edebilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, şarkının dijital ses kaydı

a Aşağıda isimleri verilmiş olan "Hüseyni" makamındaki eserleri dinleyelim.

1. Ha Buradan Aşağı
2. Meşeli Dağlar Meşeli
3. Havada Bulut Yok

b Hüseyni makamında farklı örnekleri araştıralım, paylaşalım.

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Dinleme Etkinliği
Etkinlik Amacı	: Farklı makamlarda eserler dinleyerek ayırt edebilmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta ve şarkının dijital ses kaydı

Aşağıda isimleri verilmiş olan farklı makamlardaki eserleri dinleyelim.

1. Yangın Olur Biz Yangına Gideriz
2. Yolcu Yolunda Gerek
3. İzmir'in Kavakları

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Sözlü Anlatım
Etkinlik Amacı	: Dinlediği farklı makamlardaki eserlerle ilgili duygularını ifade etmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta ve şarkının dijital ses kaydı

Dinlediğimiz farklı makamlardaki eserlerde hissettiğimiz duyguları **sözlü** olarak sınıfta paylaşalım.

BİLİYOR MUSUN?

Segah Tekbiri'ni besteleyenin Buhurizade Mustafa İtri Efendi olduğunu biliyor muydunuz?

3.Bölüm

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Unutulmuş Birer Birer Eski Dostlar" Şarkısı
Etkinlik Amacı	: Rast makamında şarkı söyleyerek makamsal farkındalık sağlamak
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, şarkının dijital ses kaydı

Aşağıdaki "Unutulmuş Birer Birer Eski Dostlar" şarkısını dinleyelim, söyleyelim.

UNUTULMUŞ BİRER BİRER ESKİ DOSTLAR

Çabuk

Söz: Hayri Murmu
Müzik: Gültekin Çebi

U - nu - tul - müş bi - rer bi - rer Es - ki dosta - lar es - ki dosta - lar

Ne bir se - läm ne bir ha - ber Es - ki dosta - lar es - ki dosta - lar

Ha - yal me - yal düş - ler gi - bi U - çup gi - den kuş - lar gi - bi

Yo - sun tu - tan taş - lar gi - bi Es - ki dosta - lar es - ki dosta - lar

U - nu - tul - müş i - sim - ler - de Bi - lin - mez - ki na - sil - ner - de

şim - di - yal niz - re - sim - ler - de Es - ki dosta - lar es - ki dosta - lar

ELER ÖĞRENDİK?

1 Aşağıdaki sözlerden hangisi Atatürk'ün müziğe verdiği önemi vurgulamaktadır?

- a) Ben sporcunun zeki çevik ve ahlaklısını severim.
- b) Sanat güzellikin ifadesidir.
- c) Müzik hayatın sevinci, neşesi, ruhu ve her şeyidir.
- d) Bir milletin sanat yeteneği güzel sanatlara verdiği değerle ölçülür.

2 Aşağıdaki eserlerden hangisi "raast" makamındadır?

- a) Arkadaşım Eşek
- b) Bir Dünya Bırakın
- c) Çanakkale Türküsü
- d) Yine Bir Gülnihal

3 Aşağıdaki eserlerden hangisi "hüseyni" makamındadır?

- a) Ha Buradan Aşağı
- b) Yolcu Yolunda Gerek
- c) İzmir'in Kavakları
- d) Yine Bir Gülnihal

4 Aşağıdaki ifadeleri okuyalım, kendimizi değerlendirelim.

	Hiç bir zaman	Bazen	Her zaman
Hüseyni makamında dinlediğim şarkıların makamsal yapısını fark edebiliyorum.			
Rast makamında dinlediğim şarkıların makamsal yapısını fark edebiliyorum.			
Hüseyni ve Rast makamı dışında dinlediğim eserlerin farklı makamda olduğunu ayırt edebiliyorum.			

4. BÖLÜM

- BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
- ŞARKILarda BÖLÜMLER
- FARKLI MÜZİK TÜRLERİ
- BESTELE KAYDET

NELER ÖĞRENECEĞİZ

- Belirli Gün ve Haftalarla ilgili şarkı, türkü ve marşlar öğreneceğiz.
- Okulumuzdaki etkinliklere katılacağız.
- Müziklerdeki farklı bölümleri öğreneceğiz.
- Ezgileri harekete çevireceğiz.
- Arşiv oluşturmayı öğreneceğiz.
- Farklı müzik türlerini dinleyeceğiz.
- Güvenli internet kullanımını öğreneceğiz.

Anahtar Kelimeler

☐ 29 Ekim	☐ Dans	☐ Hayvanları Koruma Haftası
☐ 10 Kasım	☐ Beste	☐ Orman Haftası
☐ Öğretmenler Günü	☐ Bilgisayar	
☐ 23 Nisan		

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Şimdije kadar katıldığımız ya da izlediğimiz belirli gün ve haftaların isimlerini söyleyelim.

BİLGİ KUTUCUĞU

Belirli gün ve haftalar toplum değerlerine yönelik kutlama ve anma günleridir. Bu günlerde düzenlenen etkinliklerle dini ve millî bayramlarımızın, gelenek ve göreneklerimizin toplumsal yaşamımızdaki önemini kavrarız.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Makaram Sarı Bağlar" Türküsü
Etkinlik Amacı	: Belirli gün ve haftalarda düzenlenecek etkinliklere hazırlık yapmak
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, şarkının görüntü ve ses kaydı

- a** "Makaram Sarı Bağlar" türküsünü dinleyelim, söyleyelim.
- b** Halk dansları figürlerine uygun olarak oynayalım, okulumuzda düzenlenecek olan etkinliklerde sergileyelim.

MAKARAM SARI BAĞLAR

Türkü
Yöresi: Diyarbakır

Makaram sarı bağlar (oy)
Kız söyle gelin ağlar
Niye ben ölmüşmüyem (lo)
Asyem karalar bağlar

O perde o perde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bizi
Meğer kaderim böyle

Makarada ipligim (oy)
Asye benim kekliğim
Hiç aklımdan çıkmıyor (lo)
Tenhalarda gezdiğim

O perde o perde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bizi
Meğer kaderim böyle

Sarı gülü derende (oy)
İnsaf senin nerende
Kabahat sende değil (lo)
Sana gönül verende

O perde o perde
Zülfün yüzüne perde
Devriyeler sardı da bizi
Meğer kaderim böyle

Makaram Sarı Bağlar (Oy), Kız Söyler Gelin Ağlar
Niye Ben Ölmüşmüyem (Io), Asyem Karalar Bağlar

O Perde O Perde, Zülfün Yüzüne perde
Devriyeler Sardı Da Bizi, Meğer Kaderim Böyle

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

: "Atam" Marşı

Etkinlik Amacı

: Belirli gün ve haftalarda düzenlenecek etkinlıklere hazırlık yapmak

Araç ve Gereçler

: Akıllı tahta, ders kitabı, şarkının ses kaydı

- a** "Atam" marşının sözlerini inceleyelim.
- b** Marşı birlikte dinleyelim, söyleyelim.
- c** Marşta anlatılmak istenilen duygular ve düşünceleri arkadaşlarımıza paylaşalım.

ATAM

Ziya Aydintan

Çabuk

1. İle - tilk - iş - gü - neş - gi - bi -
2. In - san - lk - la - On - al - di -

Hür - al - nim - da - pa - ni - dar -
Ta - ri - hin - de - bu - nil - let -

Nap - zım - da - a - leş - gi - bl - Fa - lh -
A - tam - dan - e - sor - kal - di - Ül - kü -

ler - den - bir - kan - var - A -
müz - Cum - hu - ri - yet -

tan - sen - m - hat - u - yu - yol - cu -
tan - sen - ra - hat - u - yu -

su - yuz - biz - hür - if - ye - tin - A -
bek - q -

si - yitz - Cum - hu - ri - ye - tin -

3. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Sen Varsın Hep Öğretmenim" Şarkısı
Etkinlik Amacı	: Belirli gün ve haftalarda düzenlenecek etkinlıklere hazırlık yapmak
Araç ve Gereçler	: Akıllı tahta, ders kitabı, şarkının ses kaydı

"Sen Varsın Hep Öğretmenim" şarkısını birlikte dinleyelim, söyleyelim.

Yücel Elmas

Orta

1. A-şım - da ek-me-ğim - de i-şım - de mes-le-ğim - yur-du - mun her-ye - rin -
(Kö-yüm - de kent-le - rim - de)

2. de di-lim - de ka-le-mim - de senvar - sin hep ög - ret-me - nim DHim -
de dağ-lar - da e-sen yel - de

3. de ka-le-mim - de sen var - sin hep ög - ret - me - nim Pi -

4. nl pi-nl bir kalp de-sen Bil - gi hü - ner san'at de - sen can de -

5. sen ca-nim de - sen her yer - de sen ög - ret - me - nim can de -

6. sen ca-nim de - sen her yer - de sen ög - ret - me - nim

4.Bölüm

4. ETKİNLİK

Etkinlik Adı
Etkinlik Amacı
Araç ve Gereçler

: "Hey Onbeşli Onbeşli" Türküsü
: Belirli gün ve haftalarda düzenlenecek etkinlıklere hazırlık yapmak
: Ders kitabı, akıllı tahta, şarkının ses kaydı

"Hey Onbeşli Onbeşli" türküsünü dinleyelim, söyleyelim.

HEY ONBEŞLİ ONBEŞLİ

Türkü
Yöresi: Tokat

Orta

On - beş - li - ler gi - di - yor Kız - la - nn - gó - zú - yaş - li
Ye - şil - baş Ör - dek ol - sam Su - iç - mem gó - lú - nüz - den

Bağlantı As - lan - ya - rim - kiz se-nin a - din He - di - ye

Ben do - lan - dim - sen - de do - lan gel - ge - di - gó

Fis - tan - al - dim - en - da ze - si on - ye - di - ye

5. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

: "Gençlik Marşı"

Etkinlik Amacı

: Belirli gün ve haftalarda düzenlenecek etkinlıklere hazırlık yapmak

Araç ve Gereçler

: Akıllı tahta, ders kitabı, şarkının ses kaydı

"Gençlik Marşı"nı dinleyelim, söyleyelim.

GENÇLİK MARŞI

Uyarlayan: Ali Ulvi Elöve
Müzik: Felix Körting

Çabuk

1.Dağ ba - si - nr du - man al - - mis Gü -
2.Bu gök de - niz ne - re - de var Ne -
5 müs - de - re dur - maz a - kar Gü -
re - de bu dag - lar taş - lar
9 nes u - fuk - tan şim - di do ğar YÜ -
Bu a - gaç - lar gü - zel kuş - lar
13 rü - ye - lim ar - ka - daş - lar
17 Se - si - mi - zi yer gök su din - le - sin Sert
21 a - dim - lar - la her yer in - le - sin
25 Se - si - mi - zi yer gök su din - le - sin Sert
29 a - dim - lar - la her yer in - le - sin in - le - sin

ŞARKILARDA BÖLÜMLER

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Aşağıdakilerden hangileri halk oyunlarına örnektir? İşaretleyelim.

Saklambaç

Zeybek

Kutu Kutu
Pense

Yağ Satarım
Bal Satarım

Harmandalı

Seksek

Tombik

Halay

Yakan Top

Misket

Çiftetelli

Aç Kapayı
Bezirgan Başı

BİLGİ KUTUCUĞU

Bazı şarkılar ve türküler birbirini tamamlayan en az iki müzik cümlesiinden oluşur. Bu cümleler de şarkının bölümlerini oluşturur.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Bahçalarda Börülce" Türküsü
Etkinlik Amacı	: Türküdeki farklı bölümleri belirleyerek dansa dönüştürmek
Araç ve Gereçler	: Akıllı tahta, ders kitabı, şarkının görüntü ve ses kaydı

- a) "Bahçalarda Börülce" türküsünü dinleyelim, söyleyelim ve bölmelere ayıralım.

BAHÇALARDA BÖRÜLCE

Türkü
Yöresi: Tekirdağ

Bahçalarda börülce
Oynar gelin görümce
Oynasınılar bakalım
Bir araya gelince

Hiş mori ye le lelli yar nina nininam
Çık mori ye le lelli yar nininan

Bahçalarda eğrelti
Oynarlar iki elti
İkisi de bir boyda
Bulunmuyor kıymeti

Hiş mori ye le lelli yar nina nininam
Çık mori ye le lelli yar nininan

Bahçalarda kara taş
Oynarlar kardaş kardaş
İkisi de bir boyda
Bulunmuyor arkadaş

Hiş mori ye le lelli yar nina nininam
Çık mori ye le lelli yar ninina

4.Bölüm

- b Türkünün farklı bölümleri için uygun hareketler belirleyelim, aşağıya yazalım.

1. Bölüm Hareketleri

2. Bölüm Hareketleri

- c Türküyü söyleyerek belirlediğimiz hareketlerle oynayalım.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: "Sevgi Çiçekleri" Şarkısı
Etkinlik Amacı	: İki bölümlü şarkıları seslendirmek ve ritim çalgılarıyla eşlik etmek
Araç ve Gereçler	: Akıllı tahta, ders kitabı, şarkının görüntü ve ses kaydı

- a "Sevgi Çiçekleri" şarkısını dinleyelim, söyleyelim.
- b İki gruba ayrıyalım. Farklı ritim çalgılarıyla eşlik edelim.

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

Isa Coşkuner

Orta

1.Dal-lar - da ci - çek ci - çek Tar - la - da ba - şak ba - şak
 2.Su - la - nn ma - vi - sin - de Yap - ra - ğın ye - şı - lin - de

5 O - cak - ta a - lev a - lev Biz sev - gi ci - çek - le - ri
 Ba - n - şın gü - ne - şin - de Biz sev - gi ci - çek - le - ri

9 Ha - lay ba - şı çek çek Bl - zim ha - la yi -

13 Tu - tu - şan bu el - ler Sar - sin dùn - ya yi -

FARKLI MÜZİK TÜRLERİ

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Bildiğimiz müzik türlerinin isimlerini yazalım.

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

: Araştırma Etkinliği

Etkinlik Amacı

: Bölgemizdeki tanınmış sanatçıları ve eserlerini araştırmak, öğrenmek

Araç ve Gereçler

: Ders kitabı, akıllı tahta, bilgisayar

Bölgemizdeki tanınmış sanatçıları ve eserlerini internet ortamında araştıralım, yazalım.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Araştırma Etkinliği
Etkinlik Amacı	: Farklı türdeki müzikleri araştırmak, müzik arşivi oluşturmak
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, bilgisayar

- a** Internet ortamında Türk Halk müziği, Türk Sanat müziği, Pop müzik, Çok Sesli Türk müziği, Dinî müzik türlerine örnek eserler araştıralım. Eserlerin isimlerini aşağıda verilen boşluğa yazalım.
- b** Bu eserler ve benzerlerini bilgisayar ortamında klasör (dizin) oluşturarak kaydedelim. (Hafıza kartı, CD, taşınır bellek vb. araçlar) Sınıfımızda dinleyelim.

Türk Halk müziği :

Türk Sanat müziği :

Dinî müzik :

Pop müzik :

Çoksesli Türk müziği :

BİLİYOR MUSUN?

Müzik, en eski tedavi yöntemlerinden biri olup pek çok eski çağ medeniyetlerinde kullanılmıştır. Osmanlı İmparatorluğunda hastaların müzikle tedavi edildiği bimarhanelerin olduğunu biliyor muydunuz?

BESTELE KAYDET

BU KONUDA NELER BİLİYORUM?

Dinledığınız müzikler nasıl bestelenir ve kaydedilir?

Aşağıda gördüğünüz ses kayıt stüdyosu malzemelerinden hangileri üstteki resimde vardır?

Hoparlör sistemi

Mikser

Klavye

Kulaklık

Bilgisayar

Mikrofon

1. ETKİNLİK

Etkinlik Adı	: Internet Kullanımı ve Siber Güvenlik
Etkinlik Amacı	: Müzik araştırmalarında interneti kullanırken güvenlik kurallarına dikkat etmek
Araç ve Gereçler	: Ders kitabı, akıllı tahta, bilgisayar

BİLGİ KUTUCUĞU

Yaptığınız araştırma ve kayıtlarda güvenli internet kullanımı ile ilgili şu uyarılara dikkat ediniz:

- 1-Kişisel bilgilerinizi paylaşmayın.
- 2-Ödül ve hediye'lere aldanmayın.
- 3-Tereddüt ettiğiniz konularda allenizden yardım alınır.
- 4-Şifrelerinizi paylaşmayın.
- 5-Kullandığınız programların yasal ve lisanslı olmasına dikkat ediniz.

- a Akıllı tahta ya da bilgisayaramızdan nota yazım programlarını araştıralım. Aşağıya bulduğumuz programların isimlerini yazalım.

BİLİYOR MUSUN?

Kara Japonca'da boş demektir.

Karaoke kelimesi ise boş orkestranın kısaltılmasıdır.

2. ETKİNLİK

Etkinlik Adı

: Ezgi Tamamlama

Etkinlik Amacı

: Verilen bir ezgiyi tamamlamak, söz yazmak ve kayıt altına almak

Araç ve Gereçler

: Ders kitabı, akıllı tahta, bilgisayar

- a Aşağıda ilk iki ölçüsü verilmiş olan ezgiyi tamamlayalım.

- b Tamamladığımız ezgiyi nota yazım programları yardımcı ile kayıt altına alalım.

ELER ÖĞRENDİK?

1 Aşağıdakilerden hangisi anma günüdür?

- a) 29 Ekim
- b) 23 Nisan
- c) 19 Mayıs
- d) 10 Kasım

2 Aşağıdakilerden hangisi tür olarak diğerlerinden farklıdır?

- a) Havada Bulut Yok
- b) Gesi Bağları
- c) Nane Limon Kabuğu
- d) Bahçelerde Börülce

3 Aşağıdaki teknolojik araçlardan hangisine ses ve müzik kaydı yapamayız?

- a) Bilgisayar
- b) Kulaklık
- c) Cep telefonu
- d) Tablet

4 Aşağıdaki ifadeleri okuyalım, kendimizi değerlendirelim.

	Hiç bir zaman	Bazen	Her zaman
Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürebiliyorum.			
Müziklerdeki farklı bölümleri ayırt edebiliyorum.			
Müziklerdeki farklı bölümlere ritim çalgılarıyla eşlik edebiliyorum.			
Internet kullanırken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat ediyorum.			

ŞARKILAR

1. Atatürk Ölmedi	71
2. Türkiye'ni Temiz Tut	72
3. Ha Buradan Aşağı	73
4. Bingöl Halayı	73
5. Havada Bulut Yok	74
6. Meşeli Dağlar Meşeli	75

ATATÜRK ÖLMEDİ

Erdoğan Okyay

Orta

1 A - ta - türk öl - me - di yü - re - güm - de ya - şı - yor

5 Uy - gar - lk sa - va - şan - da bay - ra - şı o ta - şı - yor

9 Her gli - cü o a - şı - yor Türk - ili - ge güç ve - ren

13 dev - rim - ler se - nin Yur - du - ma çiz - di - gin

17 ay - dus yol se - nin Genç - lik se - nin

21 Sen genç - li - gin - sin Öl - me - din o - le - mez -

25 sin Öl - me - din ö - le - mez - sin

TÜRKİYE'NI TEMİZ TUT

Behçet Ölmez Türk

Çabuk

1 A - ta - lar di - yor ki ya - na - lar si - zin

5 Ta - gış - la top - ra - gış - la bu va - tan bi - zim

9 Oy - ley - se ar - ka - duş si - va kol - la - n

13 Te - mel - den bug - la - sm bü - yük o - na - n

17 Tır - ki - ye - ni te - miz tut ye - şı - li ko - ru

21 Arg - ço - cuk - lar i - le - ri gül - ze - le doğ - ru 1. 2. gül - ze - le doğ - ru

HA BURADAN AŞAĞI

Türkü
Yöresi: Karadeniz

Çabuk

Ha bu - ra - dan a - şa - ğı - da ben i - ne - mem i - ne - mem
 Ay do - ğar ci - ni ci - ni - de öp - sem o - lim i - ci - ni
 Ben ke - men - pe çä - la - num - da da - yan da - ri - hr ba - na

Kü - çü - clik - stin fa - di - mem - de sö - zü - ne gli - ve - ne - mem
 Dün ge - ce ne - re - dey - dia - dc gön - lü - mila gli - ver - ci - ni
 Bir ho - ren ha - va - si çal - da kur - ban o - la - yum sa - na

ve - ne - mem

ver - ci - ni

yum sa - na

BİNGÖL HALAYI

Türkü
Yöresi: Bingöl

Çabuk

Bin - - göl - - dört - - dağ - - i - - çin - - de
 Dört - - ya - - ili - - hağ - - i - - çin - - de
 Kim - - so - - rar - - su - - bin - - gö - - ili
 Sev - - di - - gjm - - var - - i - - çin - - de

De - - li - - ley - - de - - li - - ley - - des - - ta - - ne
 De - - li - - ley - - de - - li - - ley - - des - - ta - - ne
 De - - li - - ley - - de - - li - - ley - - des - - ta - - ne
 De - - li - - ley - - de - - li - - ley - - des - - ta - - ne

(4 kez)

HAVADA BULUT YOK

Türkü
Yöresi: Muş

Ağır

1. Ha-vá - da bu - lut... yok... bune du - man... dir mah-le - de ö -
 2. Kış-la - nin ö - nün... de... re-dif se - si... var ba-kın çan - ta -

lüm... yok... bu ne şı - van... dir şu ye - men el - le... ri -
 si... na... a-cep ne - si... ver bir çilt kun - du - ra... si -

ne-de ya - man... dir ah o... ye... men... dir gü - lü... ça... men...
 bir de fe - si... var

dir... gi - den... gel... mi... yor... a - cep... ne - den... dir...

Bu - ra... si... müş... tur... yo - lu... yo... kuş... tur... gi - den... gel... mi...

yor... a - cep... ne... iş... tir...

MEŞELİ DAĞLAR MEŞELİ

Türkii
Yöresi: Barsa

Çabukça

1. Me-şe li dag - lar me - şe - li me - şe li dag - lar me - şe - li
 2. Bur-sa nu-n u-fak te-fek taş la - n Bur-sa nu-n u-fak te-fek taş la - n

5. İ çin de ha - h dö şe - li i çin de
 Ke-man ol müş o ya - ri - min kaş la - ri ke-man ol müş

8. ha - h dö şe - li Kül ol dum aş - ka - di şe - li
 Bir o - mu - z dan Bir o - mu - z saç la - ri

12. kül ol dum aş - ka - di şe - li A be nim es - mer gül ze - li
 Bir o - mu - z dan Bir o - mu - z saç la - ri A be nim es - mer gül ze - li

16. Ya - rim le kol ko-la ge ze li A be nim
 Ya - rim le kol ko-la ge ze li A be nim

20. es - mer gül ze - li Ya - rim le kol ko-la ge ze li
 es - mer gül ze - li Ya - rim le kol ko-la ge ze li

CEVAP ANAHTARI

NELER ÖĞRENDİK?

1.Bölüm

1 b) Sönmeden yurdu ' mun üstünde tüten en son ocak.

2 b) Mehmet Akif Ersoy

3

- D Müzik sınıfının içinin sünger, kumaş ya da köpük gibi yumuşak malzemeler ile kaplanması.
- D Konser ve tiyatro salonlarının duvarlarının girintili çıkışlı yapılması.
- D Camilerin kubbeli yapılması.
- Y Binaların dış cephelerinin ısı yalıtımı malzemesiyle kaplanması.

4

2 vuruşluk "re" notası.

2 vuruşluk sus

4 vuruşluk sus.

4 vuruşluk "mi" notası.

NELER ÖĞRENDİK?

2.Bölüm

2 a) Dandini Dandini Dastana

NELER ÖĞRENDİK?

3.Bölüm

1 c) Müzik hayatın sevinci, neşesi, ruhu ve her şeyidir.

2 d) Yine Bir Günlühal

3 a) Ha Buradan Aşağı

NELER ÖĞRENDİK?

4.Bölüm

1 d) 10 Kasım

2 c) Nane Limon Kabuğu

3 b) Kulaklık

A

akeşak ritim: İkişerli ve Üçerli birimlerden oluşan karma ölçü.

arşiv: Belgelik. Resmi dairelerin, çeşitli kurumların veya kişilerin işlerini yürütürken kullanılması sona eren ve saklanması gereken belgelerin düzenli bir şekilde, belli kurallara göre biraraya getirilip saklanması.

anonim: Yazanı ya da besteleyeni belli olmayan eserdir.

B

bağlantı: Nakarat.

bendir: Alaturka müzикte vurmali çalgı aleti.

beste: Bir müzik eserini oluşturan ezgilerin bütünü.

besteci: Beste yapan kimse, bestekâr, kompozitör, maestro.

bimarhane: Eskiden akıl hastanelerine verilen isim.

C

çalgı: Müzik aleti, çalgı aleti, enstrüman.

D

dans: Müzik temposuna uyularak yapılan ve estetik değer taşıyan düzenli vücut hareketleri.

E

eser: Emek sonucu ortaya çıkan ürün, yapıt.

ezgi: Melodi, nağme.

H

halay: Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde genellikle davul ve zurna eşliğinde toplu olarak oynanan bir halk oyunu.

hız: Çabukluk, sürat.

K

konser: Sanatçıların müzik eserlerini bir topluluk önünde çalması veya söylemesi.

koro: Tek veya çok sesli olarak yazılmış bir müzik eserini seslendirmek için bir araya gelen topluluk.

köe: Savaşlarda, alaylarda at, deve veya araba üzerinde taşınan ve işaret vermek için kullanılan büyük davul.

M

makam: Türk müziğinde bir müzik parçası veya şarkının işleniş biçimi.

marş: Ritmi, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun adımlarını hatırlatan müzik parçası, bir topluluğu simgelemek için hazırlanmış müzik parçası.

mikrofon: Elektrik akımı etkisiyle sesi uzakta bulunan alıcıya ulaştıran araç.

müzik: Birtakım duygular ve düşünceleri belli kurallar çerçevesinde uyumlu seslerle anlatma sanatı, müsiki.

müzikte gürülük: Sesin şiddet farkı.

N

nakarat: Bir şarkida her kitadan sonra tekrarlanan ve bestesi değişmeyen parça.

nota: Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret.

Sözlük

P

prozodi: Bir şiir bestesinde, hece vurgularının müzik, vurgu ve yükselişleriyle iyice uyumlu olması.

R

ritim: Düzenli aralıklarla yinelenen süre değerlerinin belirli bir düzen içinde birbirini takip etmesi.

S

sanat: Bir duygù, tasarı, güzellik gibi kavramların anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık.

sanatçı: Güzel sanatların herhangi bir dalında yaratıcılığı olan, eser veren kimse.

ses: Aralarında uyum bulunan titreşimler.

seyir: Makamın seslerinde dolaşma.

sol anahtarı: Portedeki notaların sol yüksekliğinde olacağını gösteren işaret.

sus(es): Notada duraklama zamanı sessiz süre.

Ş

şarkı: Tonlama değişiklikleri ile çeşitli duygular uyandıran uyumlu ezgili insan sesleri dizisi. Geleneksel Türk müziğinde aşk üzerine söylenen, nakaratlı ve ara nağmesi olan ezgi, melodi, müzik parçası.

T

tekbir: Müslümanlıkta Allah'ın büyüklüğünü, yüceliğini anmak için söylenen ve "Allahuekber" sözü ile başlayan dua.

ton: İnsan veya çalgı sesinin yükseklik, alçaklıderecesi.

türkü: Hece ölçüsüyle yazılmış ve halk ezgileriyle bestelenmiş manzume.

V

virtüöz: Herhangi bir müzik aracını büyük ustalıkla çalabilen sanatçı.

Y

yöre: Bir bölgenin belli bir yer ve çevresini kapsayan sınırlı bölümü, havası, mahal, civar.

- AKDOĞU, O. (1994). *Türk Müziğinde Perdeler*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayıncıları.
- ANGI, H. (1976). *Marşlarda Türkülerde Atatürk*, Ankara: Angı Yayınları.
- AYDOĞAN, S. (2001). *Renklerle Org Eğitimi*, Ankara: Arkadaş Yayınevi, 4. Baskı.
- EGÜZ, S. (1999) *Toplu Ses Eğitimi*, Ankara: Doğuş Matbaacılık.
- KARAKAYA, İ. (2007) *Öğrenci Algısının Geliştirilmesi: Öz Değerlendirme, Akran Değerlendirme ve Grup Değerlendirme*, İlköğretim Dergisi, Sayı 8, 35-37.
- MEB, (2018). *Müzik Dersi Öğretim Programı* (İlkokul ve Ortaokul 1,2,3,4,5,6,7 ve 8. Sınıflar), Ankara.
- SUN, M. (2014). *Kır Çiçekleri 100 Türkü*, Ankara: Sun Yayınevi.
- SUN, M. (2006). *Çocuklar ve Gençler İçin Şarkı Demeti*, Ankara: Sun Yayınevi.
- TEKİN, H. (1991). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, Ankara: Yargı Yayınları.
- TOKEL, B. B. (2004). *Neşet Ertaş Kitabı*, Ankara: Akçağ Yayınevi.
- TURGUT, F. (1997). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metodları*, Ankara: 10. Basım, Tıpkı Basım.
- YURTOĞLU, F. Ö. (2008) *Okul Yolu Türkü Dolu*, Ankara: Tuna Matbaacılık A.Ş.
- UÇAN, A. *Yurtta Barış Dünyada Barış Sürecinde Müzik ve Müzikçe*. Ankara.

İNTERNET KAYNAKÇASI

- http://www.ata.tsk.tr/07_gorseller/foto.html (ET: 20.05.2017)
- <http://bizdenezgiler.com> (ET: 20.05.2017)
- <http://dergipark.gov.tr/fe/issue/26040/274283> (ET: 20.05.2017)
- <http://www.eba.gov.tr/ses> (ET: 20.05.2017)
- http://guzelsanatlar.kulturturizm.gov.tr/TR_133547/resimler.html (ET: 20.05.2017)
- <http://www.notaaarsivleri.com/> (ET: 20.05.2017)
- <https://plus.google.com/photos/101069844256027226273/album/5716407426958352737/5719038370365560386> (ET: 20.05.2017)
- <http://www.trtbelgesel.net.tr/tr/main/programlar/belgeseller/8/sesten-muzige/254> (20.05.2017)
- <http://www.turkulier.com/ozan/NESET.asp> (ET: 12.04.2017)
- <http://www.turkcebilgi.com/ansiklopedi> (ET: 12.04.2017)
- <http://www.trtnotaarsivi.com> (ET: 12.04.2017)
- https://www.google.com.tr/search?q=m%C3%BCzige+olma%C4%B1+nas%C4%B1l+olma%C4%B1&safe=active&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwi0trq3_NHYAhWPAlAKHShRBM0Q_AUIDCgD&biw=1280&bih=587#imgrc=VQN500ACiDHI4M:&spf=1515744547805 (ET: 12.01.2018)
- http://www.ata.tsk.tr/07_gorseller/foto.html (ET: 11.06.2018)

Kaynakça

GÖRSEL KAYNAKÇA

Aşağıda sayfa numarası ve kodu yazılı görseller www.shutterstock.com adresinden 15.05.2017 tarihinde telifi ödenerek alınmıştır.

S.13 105311036, s.15 145012174, 351715964, 44810296, s.18 116690812, 42866452,
555570187, 677384053, 68304442, 756402667, s.32 24942502, 591570596,
s.35 140471866, 320536976, s.36 317797691, s.40 69038689, s.43 626501552,
s.48 312677507, s.56 186289538, s.57 108236207, s.60 434824657, s.63 509488126,
632309816, s.66 373495819, s.68 442098151,

Diğer görseller, görsel tasarım uzmanı tarafından hazırlanmıştır.

Diğer eserler, yazarlar tarafından bestelenmiştir.